

11	SPORTLÉTESÍTMÉNYI VIZSGÁLATOK EREDMÉNYE	2
11.1	ÖSSZEFOGLALÁS	2
11.2	BEVEZETÉS	4
11.3	A NOB ÉS A NEMZETKÖZI SPORTSZÖVETSÉGEK KÖVETELMÉNYEINEK ÉS AJÁNLÁSAINAK FELMÉRÉSE.....	6
11.4	A BUDAPESTEN/MAGYARORSZÁGON FELLEMLHETŐ LÉTESÍTMÉNYEK SZÁMBAVÉTELE.....	8
11.4.1	<i>Létesítményenkénti vizsgálatok.....</i>	8
11.4.2	<i>Egyéb létesítménytípusok felmérése.....</i>	12
11.5	OLIMPIA MEGRENDEZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ÉS JAVASOLT LÉTESÍTMÉNYEK	13
11.5.1	<i>Versenyhelyszínek.....</i>	13
11.5.2	<i>Edzéshehszínék.....</i>	18
11.6	UTÓHASZNOSÍTÁSI JAVASLATOK	18
11.7	LÉTESÍTMÉNYI KÖLTSÉGEK ELEMZÉSE	23
11.7.1	<i>Versenyhelyszínek kialakítási költségei.....</i>	23
11.7.2	<i>Edzéshehszínék kialakítási költségei.....</i>	28
11.8	A PARALIMPIAI JÁTÉKOK SPORTLÉTESÍTMÉNYEI.....	28

11 SPORTLÉTESÍTMÉNYI VIZSGÁLATOK EREDMÉNYE

11.1 ÖSSZEFOGLALÁS

ÁLTALÁNOS ISMERTETÉS

Sportlétesítmények: jelentős fejlesztésekre van szükség az olimpiai sportversenyek megrendezéséhez

Összevetettük mind a 28 nyári olimpiai sportág követelményeit és a jelenleg rendelkezésre álló budapesti verseny- és edzészahelyszíneket abból a szempontból, hogy ezek mennyiben felelnek meg az olimpiai elvárásoknak. Az eredmények azt mutatják, hogy az edzészahelyszínekre vonatkozó követelmények a jelenlegi létesítmények rekonstrukciója után nagyrészt teljesíthetők, ugyanakkor a versenyek megrendezésére csak nagyon kevés meglévő, illetve tervezett sportlétesítmény alkalmas. A legnagyobb hiány a fedett létesítményeknél tapasztalható, ahol csak az új Budapest Aréna és az új Konferencia Központ (mindkét létesítmény építése jelenleg zajlik) alkalmas fedett csarnokot igénylő versenyek céljára. Jelentős felújítást vagy újjáépítést követően a Puskás Ferenc Stadion lehetne az olimpiai stadion.

Vidéki helyszínek bevonásának lehetősége korlátozott

Előző és jövőbeli Olimpiai Játékokra vonatkozó elemzéseink alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy vidéki helyszínek bevonásának lehetősége versenyek vagy edzések céljára nagyon korlátozott. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a labdarúgó selejtezők és egy-két különleges igényű sportág kivételével (pl. vitorlázás) a versenyhelyszínek az olimpiai falu 50 km-es körzetében, de ami még lényegesebb a NOB ajánlása szerint 60 percnyi utazási távolságon belül vannak az olimpiai falutól. A sportlétesítményi vizsgálatok következtetései alapján nyilvánvaló, hogy a sportlétesítményi építkezések zöme zöldmezős vagy ún. „barnamezős” (hasznosítatlan ipari területen, a rekonstrukciót követő) beruházás keretében oldható meg.

KÖLTSÉGEK

Versenyhelyszínek kialakításának teljes becsült költsége: 280 milliárd forint

A versenyhelyszínek kialakításának becsült költsége 237 milliárd forint. Ez tartalmazza az új és ideiglenes létesítmények építési, a meglévő létesítmények felújítási és valamennyi helyszín olimpia céljára történő átalakítási, majd az eredeti állapot visszaállítási – vagy utóhasznosítás kialakítási – költségeit, nem tartalmazza viszont az ingatlan kisajátítási költségeket, a tőkeköltségek 12%-ra tehető előkészítési (jogi, tervezési, stb.) költségeit, valamint az ideiglenes létesítmények olimpia utáni környezeti rehabilitációs költségeit. Ezen tételekkel együtt a versenyhelyszínek kialakításának teljes becsült költsége 280 milliárd forint.

SPORTLÉTESÍTMÉNYI SZÜKSÉGLET

20 új létesítmény építése szükséges

A nyári Olimpiai Játékok megrendezése hatalmas vállalkozás, a sportlétesítmények és versenyhelyszínek kialakítása nagy körültekintést igényel. Elemzéseink alapján 32 sportlétesítmény - beleértve a létesítményt nem igénylő speciális helyszíneket is - szükséges a jelenlegi 28 nyári olimpiai sportág eseményeinek lebonyolításához. Javaslatunk szerint a 32 sportlétesítményből 20 új építésű, 9 a meglévő létesítmények felújításával illetve bővítésével kerül kialakításra, 3 sportág esetében pedig nincs szükség létesítményre. *(A fenti számok változatoként némileg eltérnek.)*

UTÓHASZNOSÍTÁS MINT KIEMELT KÉRDÉSKÖR

Az utóhasznosítási lehetőségek többrétűek

A NOB számára fontos tényező a rendező város kiválasztásakor az, hogy a Játékokat követően az egyes sportágak létesítményeit hogyan tudják hasznosítani a hazai sportszövetségek. Az utóhasznosítás szempontjait azonban összhangba kell hozni a gazdasági realitással, vagyis nem lehet ugyanabban a városban túl nagyszámú, tehát piaci szempontból nem hasznosítható létesítmény. A korábbi Játékok, különösen a montreali és a sydneyi ('Stadium Australia') létesítményi utóhasznosításával kapcsolatban felmerült pénzügyi nehézségek tanulságainak ismeretében a NOB egyre inkább tisztában van a probléma jelentőségével.

Az utóhasznosítás szélesebb körű értelmezése érdekében a kreatív megközelítést javasoljuk. Az utóhasznosítás nem feltétlenül a sportversenyek céljára történő hasznosítást jelenti, de például az adott sportszövetség új edzéshelyszínhez juthat a Játékok után. Másik lehetőség, hogy a létesítményt eleve két funkcióra tervezik, úgy, hogy az olimpia idején sportlétesítményként, majd az olimpia után átalakítva végleges, nem sportjellegű városi funkcióval üzemelhesen tovább, például kiállító csarnokként, parkolóházként vagy kereskedelmi vagy akár konferencia központként. A moduláris szerkezetek építési lehetőségét szintén érdemes tanulmányozni, hiszen ezen létesítményeket az Olimpiai Játékok megrendezését követően át lehet telepíteni más magyarországi helyszínekre, és a későbbiekben akár sportcélokra, akár más célokra hasznosíthatók, például közösségi csarnok, könyvtár, iskolai tornaterem, aula, levéltár stb.

Más olimpiai sportlétesítményeket, melyek Játékokat követő utóhasznosítása nem megoldható, olyan ideiglenes jellegű építményekkel lehet kiváltani, amelyek a Játékok után elbonthatók és az építéshez felhasznált anyagok újrahasznosíthatók.

11.2 BEVEZETÉS

Meg kell felelni a nemzetközi sportszövetségek szigorú követelményeinek

AZ ELEMZÉS CÉLJA

A nyári Olimpiai Játékok megrendezése nagy vállalkozás, amelyhez világszínvonalú sport- és kiegészítő létesítmények sokaságát kell biztosítani. Az Olimpiai Játékok megrendezése szinte azt jelenti, mintha a 28 különböző Nemzetközi Sportszövetség rendezne 16 napig tartó világbajnokságot ugyanabban a városban. Az Olimpiai Játékok céljára igénybe vett sportlétesítményeknek meg kell felelniük a Nemzetközi Sportszövetségek által támasztott követelményeknek, ami egyúttal a legfejlettebb technológia alkalmazását is jelenti a sportfelszereléseket és időmérő berendezéseket illetően is. A Játékokat gyakran a rendező város népszerűsítésére, a nemzetközi szinten való megjelenítésre is felhasználják.

Magyarország nagy hagyományokkal rendelkezik a sportok és sporteredmények tekintetében. Az évek során, különösen az 1950-es és '60-as években sok sportlétesítmény épült edzések és versenyek céljára. A sportlétesítményi elemzés egyik fő célkitűzése a ma Magyarországon – ezen belül elsősorban Budapesten és környékén – fellelhető sportlétesítmények felmérése és elemzése volt. Az elemzés célja annak megállapítása volt, hogy melyek azok a meglévő helyszínek, illetve létesítmények, amelyek olimpiai sportesemények befogadására alkalmasak. A meglévő létesítmények olimpiai követelményekkel való összevetése alapján meghatározható, hogy hány új létesítmény építése szükséges. A tanulmány további célja a meglévő létesítmények olimpiai igényeknek megfelelő felfejlesztéséhez, és/vagy új sportlétesítmények építéséhez szükséges költség- és időigény felmérése volt.

AZ ELEMZÉS FORRÁSAI ÉS MÓDSZEREI

Az olimpiai sportlétesítményi követelmények nagyságrendjének felmérése céljából két területen végeztünk kutatást:

- korábbi és jövőbeli nyári Olimpiai Játékok sportlétesítményi ellátottságának elemzése
- a NOB és a nemzetközi sportszövetségek ajánlásainak áttekintése

A meglévő sportlétesítményekre vonatkozó információkat három forrásból gyűjtöttük össze:

- A hazai sportszövetségek képviselőivel folytatott interjúkból
- Az Ifjúsági és Sportminisztérium sportlétesítményi adatbázisából
- Helyszíni felmérések / vizsgálatok alapján

Korábbi és jövőbeli nyári Olimpiai Játékok elemzése

Habár mindegyik nyári olimpia más, a sportlétesítményi ellátottság elemzése azért fontos, hogy megértsük, az egyes rendező városok hogyan oldották meg ezt a feladatot. Az alábbi Olimpiai Játékokat és pályázatokat tanulmányoztuk:

- Barcelona, 1992
- Atlanta, 1996
- Sydney, 2000
- Athén pályázata a 2004. évi Olimpiai Játékok megrendezésére
- Peking pályázata a 2008. évi Olimpiai Játékok megrendezésére

A hazai sportszövetségekkel folytatott interjúk

28 hazai sportszövetséggel folytattunk megbeszélést, akikkel az alábbi kérdéseket vitattuk meg:

- Az országos és nemzetközi versenyek megrendezésének jelenlegi helyszínei
- A meglévő létesítmények alkalmassága nemzetközi versenyek megrendezésére
- Új létesítményekre vonatkozó javaslatok / követelmények
- Edzések és versenyek céljára történő utóhasznosításra vonatkozó igényeik / elképzeléseik

Az ISM sportlétesítményi adatbázisa

Az ISM több mint 2000 létesítményt tartalmazó adatbázist bocsátott rendelkezésünkre. Elvégeztük az adatbázisban szereplő sportlétesítmények szűrését különböző kritériumok alapján, mint például Budapesttől való távolság, nézőszám kapacitás és sporthasznosítás. A teljes listát kezelhető méretűre csökkentettük minden egyes olimpiai sportágra vonatkozóan.

Helyszíni felmérések

Az ISM sportlétesítményi adatbázisának elemzése, a sportszövetségek képviselőinek véleménye és a PwC munkacsoport ismeretei alapján 67 létesítmény került kiválasztásra, melyek helyszíni vizsgálata szükséges volt annak eldöntése érdekében, hogy megfelelnek-e a NOB és a nemzetközi sportszövetségek ajánlásainak. Munkacsoportunk képviselői helyszíni vizsgálatok során mérték fel a létesítmények alábbi jellemzőit:

- A helyszín mérete
- A létesítmények mérete, ezen belül: a pálya mérete, belmagasság, a lelátók szerkezeti minősége, dőlésszöge
- Nézőszám kapacitás
- A létesítmény műszaki állapota
- Jelenlegi hasznosítás
- A bővítés vagy felújítás lehetőségeinek vizsgálata

11.3 A NOB ÉS A NEMZETKÖZI SPORTSZÖVETSÉGEK KÖVETELMÉNYEINEK ÉS AJÁNLÁSAINAK FELMÉRÉSE

A NOB és a nemzetközi sportszövetségek ajánlásait a 2008. évi olimpiára pályázó városok számára készült kézikönyv alapján elemeztük. Ez az anyag ismerteti a nyári olimpiai sportok versenyhelyszíneire vonatkozó általános és konkrét követelményeket. Az alábbi táblázat tartalmazza a sportlétesítményi követelmények összefoglalását, feltüntetve az egyes sportágakon belül szükséges létesítmények számát és típusát.

Korábbi olimpiák alapján megállapítható sportlétesítményi követelmények			
Szükséges létesítmény szám (db)	Sportlétesítmény	Nézőszám kapacitás	Sport
1	Nyitott stadion	60 000 +	Atlétika / Nyitó- és záróünnepség
4	Nyitott stadion	20 000 – 60 000	Labdarúgás
3	Nyitott stadion	10 000 – 15 000	Strandröplabda / gyeplabda
1	Nyitott stadion	2 000 – 7 500	Gyeplabda / strandröplabda
5 v. 6	Fedett sportcsarnok	2 000 – 6 000	Súlyemelés / kézilabda selejtezők / taekwondo / tollaslabda / vívás selejtezők
5	Fedett sportcsarnok	6 000 – 12 000	Torna / kézilabda döntők / ökölvívás / vívás döntők / röplabda
1	Fedett sportcsarnok	18 000	Kosárlabda
Egyéb események			
1	Nyitott	20 000 – 30 000	Evezés
2	Nyitott stadion	15 000 – 25 000	Baseball
1	Nyitott	12 000 – 15 000	Vadvízi evezés
1	Nyitott	10 000	Kajak-kenu
1	Nyitott vagy fedett	6 000	Kerékpározás
1	Fedett	15 000 – 20 000	Úszás
1	Fedett	5 000	Műugrás
1	Fedett	5 000	Vízilabda
1	Nyitott	8 500	Softball
1	Nyitott	3 000, 5 000, 12 000, 200 (7 db pálya)	Tenisz
1	Nyitott	5 000	Íjászat
1	Nyitott / fedett	5 000	Sportlövészet

Megjegyzés: a külön létesítményt nem igénylő sportesemények nem szerepelnek a táblázatban

11.4 A BUDAPESTEN/MAGYARORSZÁGON FELLEMLHETŐ LÉTESÍTMÉNYEK SZÁMBAVÉTELE

Annak megállapításához, hogy Budapesten/Magyarországon hány darab és milyen új sportlétesítményre van szükség, a meglévő sportlétesítmények és egyes nem sportcéllal funkcionáló, de esetleg olimpiai versenyszám megrendezésére alkalmassá tehető létesítmények jelenlegi állományának felmérése szolgáltatta az alapot. Elvégeztük annak felmérését, hogy ezen meglévő létesítmények milyen mértékben felelnek meg az olimpiai követelményeknek és ajánlásoknak, majd meghatároztuk, hogy mekkora az elmaradás vagy hiány az olimpiai létesítményeket illetően.

11.4.1 LÉTESÍTMÉNYENKÉNTI VIZSGÁLATOK

ÁLTALÁNOS ISMERTETÉS

**Olimpiai edzések
céljára elegendő
létesítmény áll
rendelkezésre**

Budapesten meglepően sok, sportesemények és tömegrendezvények lebonyolítására alkalmas létesítmény van, az olimpiai követelményeket figyelembe véve elegendő számú létesítményt lehet alkalmassá tenni olimpiai edzések céljára.

**Csak néhány
meglévő
létesítmény
alkalmas az
olimpiai
versenyekre**

A meglévő létesítmények esetében a versenyhelyszínek szempontjából a legnagyobb probléma, hogy nem rendelkeznek elegendő férőhellyel. Az alábbi felsorolásban ismertetett létesítmények kivételével a meglévők nagy része több mint 30 évvel ezelőtt épült ma már rég túlhaladottnak tekinthető technológiával és szabványok alapján, és a szükséges karbantartási munkálatokat sem végezték el. Közülük kevés van, amelyik alkalmas az olimpiai szabványoknak megfelelő bővítésre a szerkezete és a tető fesztáv miatt. A Budapesten jelenleg meglévő sportlétesítmények közül csak az új Budapest Aréna és az új Konferencia Központ használható olimpiai versenyek megrendezésére minimális felújítást vagy átépítést követően. A Puskás Ferenc Stadion, javaslatunk szerint teljes újjáépítés után betöltheti az olimpiai stadion szerepét. A stadion rekonstrukciós program végrehajtása (ennek végrehajtása jelenleg kétséges) eredményeképpen egyes labdarúgó stadionok is alkalmasak lehetnek néhány szabadtéri versenyszám megrendezésére.

JELENTŐSEBB LÉTESÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSOK

Az alábbiakban ismertetjük a jelentősebb létesítményekre vonatkozó vizsgálati megállapításainkat. Megjegyezzük, hogy az egyes Master Plan scenáriókban ezen létesítmények versenyhelyszíneként való bevonása eltérő lehet. Az alábbiakban azt jeleztük, hogy az adott létesítmény számításba lett-e véve legalább az egyik változatban.

Puskás Ferenc Stadion újjáépítés után olimpiai stadionként funkcionálhat

Puskás Ferenc Stadion, XIV. Budapest, Istvánmezei út 3-7.

A Puskás Ferenc Stadion esetében átfogó felújítás vagy újjáépítés szükséges az olimpiai hasznosítás érdekében. Ha az olimpiai stadion más helyszínen kerül megépítésre, akkor a Puskás Ferenc Stadion alkalmassá tehető labdarúgó selejtezők rendezésére, vagy a stadion helyén egyéb olimpiai létesítmény építésére nyílik lehetőség.

Tanulmányunkban a Puskás Ferenc Stadion újjáépítésével számoltunk.

Új Budapest Aréna, XIV. Budapest, Stefánia út 2.

Az új Budapest Aréna, melynek tervezett befejezési határideje 2002. december, úgy kerül kialakításra, hogy maximálisan rugalmasan lehessen igazítani különböző események megrendezéséhez. Nézőszám kapacitása az eseménytől függően 10 000 és 12 000 között van. A férőhelyek 14 000-re történő bővítése az ideiglenes ülések beállításához szükséges főbb elemek beépítésével oldható meg, amennyiben ezt az illetékes hatóságok engedélyezik.

Tanulmányunkban az új Budapest Arénát lehetséges versenyhelyszínként vettük figyelembe.

Debreceni sportcsarnok

Az új, 6500 férőhelyes debreceni sportcsarnokot szintén vizsgáltuk, de véleményünk szerint Budapesttől való távolsága nem teszi lehetővé versenyhelyszínként való bevonását.

Tanulmányunkban az új debreceni sportcsarnokot lehetséges versenyhelyszínként nem vettük figyelembe.

ELTE sportcsarnok, XI. Budapest, Bogdánfy u. 10.

Ez egy részlegesen elkészült sportcsarnok, aminek az építése évekkel ezelőtt abbamaradt. Amennyiben az építkezést befejeznék, ez egy 4000 férőhelyes, esetleg olimpiai helyszínként is alkalmas létesítmény lenne. Egy részletes megvalósíthatósági tanulmányra lenne szükség annak felmérésére, hogy az épület befejezése mekkora költségeket jelentene, valamint megfelelne-e az olimpiai sportlétesítményi kritériumoknak.

Tanulmányunkban az ELTE sportcsarnokot lehetséges versenyhelyszínként nem vettük figyelembe.

Kongresszusi Központ, XII. Budapest, Jagelló út 1-3.

A Kongresszusi Központ előadóterme 1755 férőhelyes. Habár a belmagasság 12 méter, a szabad padlófelület nem elég az ülészsám bővítéséhez.

Tanulmányunkban a Kongresszusi Központot ezért lehetséges versenyhelyszínként nem vettük figyelembe.

Új Konferencia Központ, IX. Budapest, Soroksári út

A Millenniumi városközpontban tervezett új konferencia központ 6200 férőhely kapacitással a tervek szerint 2003 második felére valósul meg. Amennyiben ez a létesítmény megépül, úgy a létesítmény a vívás vagy a súlyemelés versenyszámainak megrendezésére alkalmas lehet.

Tanulmányunkban az Új Konferencia Központot lehetséges versenyhelyszínként vettük figyelembe.

Hungexpo X. Budapest, Albertirsai út 10.

A Hungexpo pavilonok nagy ipari csarnokok, ahol a sűrű pillérkiosztás a belső – kiállítási – térben illetve a csarnokok aránylag kis belmagassága nem teszi lehetővé az előírt nagy létszámú férőhely kialakítását, mivel a pillérek miatt nem lenne elfogadható a rálátás a pályára.

Tanulmányunkban a Hungexpo meglévő csarnokait lehetséges versenyhelyszínként nem vettük figyelembe.

Hit Csarnok X. Budapest, Gyömrői út 63-65.

A fő csarnok nem alkalmas sportversenyek megrendezésére, mivel a széksorok pillérek mögött helyezkednek el, és az épület belmagassága csak 7,2 méter. A második csarnok belmagassága szintén 7,2 méter.

Tanulmányunkban a Hit Csarnokot lehetséges versenyhelyszínként nem vettük figyelembe.

Labdarúgó stadionok

Jelenleg folyik az a stadion rekonstrukciós program, amelynek keretében számos stadion felújításra kerül sor. A tervezett projektek közül néhány már a megvalósítás fázisában van. Feltételezve a program megvalósulását (amely a tanulmány készítése

idején kétséges), illetve figyelembe véve a Magyar Labdarúgó Szövetség által a 2008. évi Labdarúgó Európa Bajnokság megrendezésére benyújtott pályázatát, nem valószínű, hogy bármilyen nehézséget jelentene megfelelő stadionok biztosítása az olimpiai labdarúgó versenyek számára. Abban az esetben, ha a Labdarúgó EB megrendezésére benyújtott pályázat sikertelen lesz és a stadion rekonstrukciós program nem valósul meg, akkor négy futball stadion olimpiai színvonalra történő felfejlesztése válik szükségessé.

Tanulmányunkban a debreceni, győri, székesfehérvári és szegedi labdarúgó stadionokat javasoljuk a labdarúgó selejtezők lebonyolítására. Az egyes Master Plan változatok ezen felül a budapesti stadionok közül az FTC, az MTK, az UTE és a Fáy utcai stadionokat veszi figyelembe mint lehetséges szabadtéri versenyhelyszínt egyéb sportágak rendezvényeire.

Gróf Széchenyi István Evezős és Kajak-kenu pálya, Szeged, Maty-ér

A szegedi síkvízi evezős és kajak-kenu pálya alkalmas lehetne olimpiai versenyszámok lebonyolítására, azonban tekintettel a sportág hazai és európai népszerűségére, a Budapesttől való távolsága miatt nem számoltunk vele, hiszen egy 30 000 fős nézőtábort vonzó eseményt nem lenne célszerű 180 km távolságra vinni a rendező várostól. Véleményünk szerint a NOB sem támogatna ilyen távoli versenyhelyszínt ezen versenyszámok esetében.

Tanulmányunkban a Gróf Széchenyi István Evezős és Kajak-kenu pályát lehetséges versenyhelyszínként nem vettük figyelembe.

Millenáris Kerékpárpálya

A Millenáris Kerékpárpálya jelenleg igen leromlott állapotban van, de kialakítása és mérete lehetővé teszi, hogy felújítás után egy korszerű és olimpiai verseny rendezésére alkalmas létesítménnyé váljon. A pályakerékpárra vonatkozó követelmények szerint ezen sportág rendezvényei megrendezhetők szabadtéri pályán is, de korábbi olimpiai és kerékpár versenyek tapasztalatai alapján fedett létesítmény kialakítását javasoljuk. Ez azt is jelenti, hogy a Millenáris Kerékpárpályát csak a létesítmény befedése esetén javasoljuk helyszínként és ezzel a feltételezéssel élünk jelentésünkben.

Tanulmányunkban a Millenáris Kerékpárpályát lehetséges versenyhelyszínként figyelembe vettük.

11.4.2 EGYÉB LÉTESÍTMÉNYTÍPUSOK FELMÉRÉSE

Ahhoz, hogy a létesítményvizsgálatokat teljes körűen elvégezzük, nem hagyhatók figyelmen kívül azok a nem sportcélú egyéb létesítmények, melyek átalakítás után esetleg alkalmassá tehetők olimpia célú hasznosításra.

Egyéb létesítmények körében a következő létesítménytípusokat vizsgáltuk meg Budapesten és környékén:

- Mozik, Színházak
- BKV Remízek
- Hipermarketek, bevásárlóközpontok, csarnoképületek

MOZIK, SZÍNHÁZAK

Az egyéb létesítmények felmérése után megállapítottuk, hogy ezek olimpiai versenyszámok megrendezésére nem alkalmasak

Vizsgálatunkba csak a nagyobb budapesti mozikat és színházakat vontuk be, és azokon belül is csak a legnagyobb terem nézőszámát vizsgáltuk.

A budapesti mozik és színházak nézőszám kapacitásának felmérése során megállapítottuk, hogy a legnagyobb férőhellyel bíró budapesti mozi a Pólus Centerben található Pólus mozi, melynek nagyterme 546 férőhelyes, a színházak közül pedig a 2174 férőhelyes Erkel színház a legnagyobb. Kutatásaink eredményeként megállapítottuk, hogy ezen létesítmények közül csak az Erkel színház használható esetlegesen a vívás selejtezők lebonyolítására. Tanulmányunkban végül az Erkel színházat nem vettük figyelembe olimpia versenyhelyszínként, mivel a vívás selejtezőket a döntőhöz közeli helyszínen helyeztük el.

BKV REMÍZEK

A Budapesten működő négy közforgalmú városi, illetve elővárosi vasútnak (metró, földalatti, HÉV, közúti vasút) összesen 17 járműtelepe van.

A régebbi építésű járműtelepek kevés kivétellel erősen elhasznált állapotúak, inkább lebontás utáni újraépítésre, mint állagmegóvás-jellegű felújításra szorulnak. Az előregedett járműtelepeken a kocsiszíneken kívül sok, fenntartási célú építmény (műhely, tároló stb.) is található. Ezek elhelyezése a telepeken ötletszerű. Az építmények kivitele silány, állapotuk lepusztult. Ez helyenként már az újabb építésű járműtelepeken is tapasztalható.

A budapesti BKV remízek felmérése után megállapítottuk, hogy ezek a létesítmények méreteik alapján megfelelőek lennének

olimpia célú átalakításra, ám műszaki állapotuk, belső kialakításuk, pillérosztásuk, illetve az olimpia ideje alatt is a tömegközlekedés működtetéséhez elengedhetetlen használatuk nem teszi lehetővé az olimpia alatti sportcélú hasznosításukat.

CSARNOKOK, BEVÁSÁRLÓKÖZPONTOK, HIPERMARKETEK

A csarnokok, bevásárlóközpontok és hipermarketek vizsgálata után kiderült, hogy az olimpia célú hasznosítást alapvetően ezen létesítmények belmagassága és pillérkiosztása akadályozza meg, annak ellenére, hogy alapterületük, és a körülöttük általában adott parkoló területek alapján megfelelőek lehetnének valamilyen kisebb versenyszám lebonyolítására.

A fentiek alapján megállapítható, hogy ezen létesítménytípusok olimpiai versenyhelyszínként való bevonása nem lehetséges.

11.5 OLIMPIA MEGRENDEZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ÉS JAVASOLT LÉTESÍTMÉNYEK

11.5.1 VERSENYHELYSZÍNEK

Összefoglalva a következő versenycélú sportlétesítményekre van szükség:

- Egy központi olimpiai stadion
- Négy labdarúgó stadion
- Tizenegy fedett csarnok
- Tizenhat speciális sportlétesítmény

A sydneyi 2000. évi Olimpiai Játékokat alapul véve a létesítmények összesített nézőszám kapacitása 630 000 volt. A budapesti olimpia esetében javaslatunk szerint a létesítmények összes férőhely-kapacitása 540 000. Az alábbiakban röviden összehasonlítjuk a budapesti javasolt és sydneyi ülőhely-kapacitásokat.

	Budapest*	Sydney
Összes ülő férőhely:	540 000	630 000
Ebből meglévő:	95 000	260 000
Ebből építendő állandó:	125 000	160 000
Ebből ideiglenes:	320 000	210 000

*A fenti férőhelyszámok átlagos adatok, a konkrét férőhelyek Master Plan scenáriónként némileg eltérőek.

HELYSZÍN- ÉS KAPACITÁSJAVASLATOK ÖSSZEFOGLALÁSA

Az alábbiakban létesítményenként ismertetjük az ott helyet kapó sportágakat, az azokhoz előírt, valamint az általunk magyarországi viszonyokra javasolt nézőszám kapacitást, valamint változatonként a létesítmények lehetséges helyszíneit.

Létesítmény Kód	Létesítmény neve	Esemény	Nézőszám		Duna menti olimpia (I.)	A városmegújítás olimpiája (II.)	Északi olimpiai park (III.)
			Ülőhely		Javasolt Helyszín	Javasolt helyszín	Javasolt helyszín
			előírás	javasolt			
OD1	Főstadion	nyitó- és záróünnepség	60 000 +	100 000	Újjáépített Puskás Ferenc Stadion	Újjáépített Puskás Ferenc Stadion	Új stadion az M3-M0 - Rákospalotai határút - Szilas patak által határolt területen
		labdarúgás döntő	50-60 000				
		atlétika	60 000 +				
OD2	Labdarúgó stadion	labdarúgás selejtezők	30 000	30 000	Debrecen	Debrecen	Puskás Ferenc Stadion – felújítva 30 000 fősre
OD3	Labdarúgó stadion	labdarúgás selejtezők	30 000	30 000	Győr	Győr	Győr
OD4	Labdarúgó stadion	labdarúgás selejtezők	20 000	20 000	Székesfehérvár	Székesfehérvár	Debrecen
OD5	Labdarúgó stadion	labdarúgás selejtezők	20 000	20 000	Szeged	Szeged	Székesfehérvár
SP1A	Strandröplabda stadion	strandröplabda I.	10 000	10 000	Budakalász - 11 sz. főút és Duna közötti térség -	FTC stadion	Fáy utcai stadion

Létesítmény Kód	Létesítmény neve	Esemény	Nézőszám		Duna menti olimpia (I.)	A városmegújítás olimpiája (II.)	Északi olimpiai park (III.)
			Ülőhely		Javasolt Helyszín	Javasolt helyszín	Javasolt helyszín
			előírás	javasolt			
SP1B	Strandröplabda stadion	strandröplabda II.	7 500	7 500	déli területek		
SP2A	Gyeplabda stadion	gyeplabda I.	15 000	15 000	Egyetemi Sporttelep, Kopaszi-gát környéke, Budafoki úti pálya	MTK+BKV stadionok	UTE stadion
SP2B	Gyeplabda stadion	gyeplabda II.	5 000	5 000			
ID1	Fedett csarnok	tollaslabda	6 000	7 000	Óbuda volt gázgyári területe	Hungexpo terület, Fehér út környéke	Óbuda volt gázgyári területe
		trampolin- és ritmikus sportgimnasztika	7 000				
ID2	Fedett csarnok	kosárlabda selejtezők	5 000	5 000	Egyetemi Sporttelep, Kopaszi-gát, Nádor kert környéke	Puskás Ferenc Stadion térségét kiegészítő területek (Kerepesi út déli oldala)	M3-M0 - Rákospalotai határút - Szilas patak által határolt terület
ID3	Fedett csarnok	kosárlabda döntők	18 000	18 000	Kvassay zsilip, VITUKI környék	Óbuda volt gázgyári területe	M3-M0 - Rákospalotai határút - Szilas patak által határolt terület
		szertorna					
ID4	Fedett csarnok	ökölvívás	10 000	10 000	Egyetemi Sporttelep, Kopaszi-gát, Nádor kert környéke	Puskás Ferenc Stadion térségét kiegészítő területek (Kerepesi út déli oldala)	Budakalász - 11 sz. főút és Duna közötti térség - déli területek
ID5A	Fedett csarnok	vívás döntők	4-6 000	6 000	Milleniumi városrész, IX. Soroksári út, új Konferencia központ	Milleniumi városrész, IX. Soroksári út, új Konferencia központ	Budakalász - Pomáz - Szentendre közötti térség - északi területek
ID5B	Fedett csarnok	vívás selejtezők	2-3 000	3 000	Milleniumi városrész, IX. Soroksári út	Milleniumi városrész, IX. Soroksári út	Budakalász - Pomáz - Szentendre közötti térség - északi területek
ID6	Fedett csarnok	kézilabda	10 000	12 000	Új Budapest Aréna	Új Budapest Aréna	Új Budapest Aréna
ID7	Fedett csarnok	cselegáncs	9-11 000	9 000	Kvassay zsilip, VITUKI környék	Hungexpo terület, Fehér út környéke	Budakalász - 11 sz. főút és Duna közötti térség - déli területek
		birkózás	8-10 000				
ID8	Fedett csarnok	asztalitenisz	5-6 000	5 000	Óbuda volt gázgyári területe	Puskás Ferenc Stadion térségét kiegészítő területek (Kerepesi út déli oldala)	Óbuda volt gázgyári területe
		taekwondo	5 000 +				
ID9	Fedett csarnok	röplabda	10-15 000	14 000	Budakalász - 11 sz. főút és Duna közötti térség - déli területek	Kvassay zsilip, VITUKI környék	Budakalász - 11 sz. főút és Duna közötti térség - déli területek
ID10	Fedett csarnok	súlyemelés	5-6 000	5 000	Új csarnok Puskás Ferenc Stadion és Intézményei területén	Új csarnok Puskás Ferenc Stadion és Intézményei területén	Új csarnok Puskás Ferenc Stadion és Intézményei területén
SP3	Íjász központ	íjászat	5 000	5 000	Gödöllő	Gödöllő	Gödöllő

Létesítmény Kód	Létesítmény neve	Esemény	Nézőszám		Duna menti olimpia (I.)	A városmegújítás olimpiája (II.)	Északi olimpiai park (III.)
			Ülőhely		Javasolt Helyszín	Javasolt helyszín	Javasolt helyszín
			előírás	javasolt			
SP4A	Baseball és softball központ	baseball I.	25 000	12 000	Lóversenypálya, XIV. Kerepesi út – Albertirsai út	Lóversenypálya, XIV. Kerepesi út – Albertirsai út	Lóversenypálya, XIV. Kerepesi út – Albertirsai út
SP4B		baseball II.	15 000	7 000			
SP4C		softball	8 500	5 000			
SP5	Vadvízi evezőspálya	vadvízi evezés	12-15 000	12 000	Budakalászi tavak környéke	Csepel-szigetcsúcs	Budakalászi tavak környéke
SP6	Kajak-kenu és evezős pálya	kajak-kenu	10 000	30 000	Csepel-szigetcsúcs, Soroksári Dunaág	Csepel-szigetcsúcs, Soroksári Dunaág	Budakalászi tavak környéke
		evezés	20-30 000				
SP7	Terepkerékpár pálya	terepkerékpár			Budai hegyek	Budai hegyek	Budai hegyek
SP8	Országúti kerékpár	országúti kerékpár			Budapest utcái	Budapest utcái	Budapest utcái
SP9	Kerékpárpálya	pályakerékpár	5-6 000	10 000	Millenáris kerékpárpálya felújítva	Millenáris kerékpárpálya felújítva	Millenáris kerékpárpálya felújítva
SP10	Lovas központ	lovaglás	30 000	30 000	Gödöllő	Gödöllő	Gödöllő
SP11	Öttusa központ	öttusa	5 000, 25 000	30 000	Margitsziget	Margitsziget	Margitsziget
SP12	Vitorlás központ	vitorlázás	10 000	10 000	Balatonfüred	Balatonfüred	Balatonfüred
SP13	Lövészeti központ	sportlövészet	6 500-7 000	5 000	Budakalász - 11 sz. főút és Duna közötti térség - déli területek	Hungexpo terület, Fehér út környéke	M3-M0 - Rákospalotai határút - Szilas patak által határolt terület
SP14A	Úszó központ - nyitott	úszás	15-20 000	20 000	Csepel-szigetcsúcs	Csepel-szigetcsúcs	Puskás Ferenc Stadion térségét kiegészítő területek (Kerepesi út déli oldala)
SP14B		vízilabda döntő					
SP15	Úszó központ - fedett	vízilabda selejtező	5 000	5 000	Egyetemi Sporttelep, Kopaszi-gát, Nádor kert környéke	Puskás Ferenc Stadion térségét kiegészítő területek (Kerepesi út déli oldala)	Budakalász - 11 sz. főút és Duna közötti térség - déli területek
		műugrás	5 000				
SP16	Tenisz központ	tenisz	12 000, 5 000, 3 000,	20 000	Hajógyári-sziget	Hajógyári-sziget	Hajógyári-sziget
SP17	Triatlon pálya	triatlon	10 000	10 000	Budakalászi tavak környéke	Városliget	Budakalászi tavak környéke

Jelmagyarázat:

OD (Outdoor) = Nyitott létesítmények, stadionok

ID (Indoor) = Fedett létesítmény, csarnokok

SP (Special) = Speciális létesítmények, uszodák, sportközpontok

AZ ELŐÍRÁSTÓL ELTÉRŐ KAPACITÁSSZÁMOK INDOKLÁSA

Némely sportág esetében az előírásoktól eltérő kapacitások

Az általunk magyarországi viszonyokra javasolt nézőszám kapacitást a sportágak hazai és európai népszerűsége, valamint a nemzeti sportszövetségek ajánlása alapján határoztuk meg. Az előírt és a javasolt nézőszám általában megegyezik, hiszen a pályázási esélyeket a követelményektől való elmaradás csökkentheti, azonban a következő sportágak esetében indokolt a hazai viszonyokra igazítani a kapacitást.

- **Főstadion:** Az olimpiai stadion esetében korábbi olimpiák tapasztalatai alapján (pl: Sydney) indokoltnak láttuk az ideiglenes ülésekkel együtt 100 000 ülőhely biztosítását, mivel valószínűsíthető hogy az itt rendezendő események megtöltik ezt a kapacitást és a pályázati esélyeket is növelheti egy nagyobb olimpiai stadion létesítése.
- **Baseball és softball stadionok:** Az IBAF és az ISF (Nemzetközi Szövetségek) előírása alapján egy 25 000 fős, egy 15 000 fős és egy 8500 fős létesítmény szükséges az olimpiai versenyek lebonyolításához, ez azonban nem lenne reális kapacitás sem a magyarországi, sem pedig az európai viszonyokra, hiszen itt a sportágak nem nagyon népszerűek. A 2004-es athéni olimpia baseball és softball stadionjainak kapacitását alapul véve a budapesti olimpia esetében 12 000, 7000 és 5000 fős stadionok építését javasoljuk.
- **Kézilabda csarnok:** Az IHF (Nemzetközi Szövetség) előírása alapján 10 000 fős kapacitást szükséges biztosítani az olimpiai versenyek lebonyolításához, azonban ismervé a kézilabda magyarországi népszerűségét, a versenyeket a 12 000 fős új Budapest Arénában javasoljuk megtartani.
- **Kerékpárpálya:** Az UCI (Nemzetközi Szövetség) előírása alapján a pályakerékpár versenyek létesítményében 6000 fős kapacitást szükséges biztosítani. A Millenáris Kerékpárpálya mint történelmi érték felújításával annak eredeti, 10 000 fős kapacitása az olimpia idejére megtartható, és indokolt, tekintettel a kerékpársport európai népszerűségére.
- **Öttusa létesítmények:** Az UIPM (Nemzetközi Szövetség) előírása alapján az öttusa létesítmények előírt nézőszám kapacitása 25 000 fő, azonban a sportág hazánkban igen népszerű, így arra 30 000 fős kapacitást javasolunk megépíteni.
- **Röplabda csarnok:** Az FIVB (Nemzetközi Szövetség) előírása alapján az olimpiai röplabda versenyek lebonyolításához két csarnok szükséges, 10 000 és 15 000 fős kapacitással. A korábbi olimpiák versenynaptárának időbeosztását vizsgálva valamint az 2004-es athéni olimpián egy csarnokban tartandó röplabdaversenyek alapján úgy véljük, hogy a versenyek lebonyolítása Budapesten is megoldható lenne egyetlen csarnokban.

11.5.2 EDZÉSHELYSZÍNEK

100 különböző edzéshelyszín - megoldható

A nyári Olimpiai Játékokon 10 500 sportoló vesz részt és az esemény lebonyolításának fontos részét képezi az edzéshelyszínek biztosítása. Vannak sportágak, ahol az edzéseket a versenyek helyszínén is meg lehet tartani, ebből a szempontból néhány speciális létesítmény, mint például az íjász- és lövészeti központ, minden edzésigényt kielégít. Ettől függetlenül mintegy 100 különböző edzéshelyszínre van szükség.

A nagyszámú meglévő budapesti sportlétesítmény jelentősen hozzájárul majd a sportolók edzésigényeinek kiszolgálásához. Ezeknek a létesítményeknek a többsége fejlesztést, illetve bővítést igényel, ezek során viszont már figyelembe lehet venni az utóhasznosítási szempontokat is.

11.6 UTÓHASZNOSÍTÁSI JAVASLATOK

Utóhasznosítás mint kiemelten kezelendő kérdéskör

A NOB és a nemzetközi sportszövetségek törekvése, hogy a Játékok utáni utóhasznosítás úgy legyen biztosítva, hogy segítse elő a sportágak fejlődését a rendező városban, illetve országban, ugyanakkor ne keletkezzen felesleges, kihasználatlan létesítmények. Ezen cél megvalósításához azonban a sportlétesítmények iránti piaci igényeket és a létesítmények hosszú távú működtetésének gazdaságossági szempontjait szükséges összehangolni. A sportlétesítmények utóhasznosításának tervezése kreatív megközelítést igényel, mivel a budapesti régióban csekély kereslet mutatkozik az új Budapest Arénán túl további tömegrendezvények/programok lebonyolítására alkalmas létesítmények iránt.

A sportlétesítmények utóhasznosítására 3 lehetőség kínálkozik:

1. sport célú utóhasznosítás
2. nem sport célú utóhasznosítás
3. ideiglenes – elbontás; ideiglenes- áthelyezés

Sport célú utóhasznosítás

Olyan létesítmények esetén javasolt, melyek az olimpia után elhelyezkedésük és méretük folytán alkalmasak a legnépszerűbb magyarországi sportágaknak otthont adni, és ezáltal hatékonyan üzemeltethetők. Ilyen például a sportszövetségek által régóta szükségesnek tartott küzdősport központ, labdajáték csarnok, lövészeti központ, lovas központ és teniszközpont.

Nem sport célú utóhasznosítás

Olyan létesítmények esetében javasolt, ahol rendelkezhető az épülethez egy olyan végleges funkció, melyre az adott környéknek olimpiától függetlenül is szüksége van (pl. kiállító terem, kereskedelmi csarnok, konferencia központ, kórház stb.). A más funkcióval utóhasznosított létesítményeket célszerű az olimpia utáni végleges hasznosítást szem előtt tartva megtervezni úgy, hogy a végleges üzemmódra való átalakítás költségei minél alacsonyabbak legyenek (tehát például az olimpiai funkcióra való építéssel egy időben elvégezni a végleges funkcióra való átalakítás során szükséges alapozást).

Ideiglenes és az olimpia után elbontásra, esetleg áthelyezésre kerülő létesítmények

Olyan létesítmények, amelyeket a későbbiek során nem tudnánk kihasználni (megfelelő kereslet hiánya miatt), ezért elbontásra javasoltak.

Az áthelyezés az ideiglenes fedett létesítmények esetében alkalmazható megoldás. Ezért célszerű ezeket moduláris vagy könnyűszerkezettel megépíteni és később új helyre telepíteni, ahol aztán vagy eredeti funkciójuknak megfelelően sportcélokot szolgálnak, vagy egyéb közösségi célokot (mint például közösségi központ, könyvtár, stb.). Az elmúlt évtized során a moduláris építkezés technológiája látványos fejlődésen ment keresztül, ez az olimpiai utóhasznosítás számára is egy lehetséges megoldás.

Ideiglenes csarnokok esetén a membrán technológia alkalmazásának lehetőségeit is javasoljuk megvizsgálni, mivel ez a megoldás Nyugat-Európában és a tengeren túl is egyre nagyobb teret hódít ideiglenes sportlétesítmények építési technológiái között, és számos alkalommal olimpiákon és világbajnokságokon is alkalmazták már. A membrán héjszerkezetű tetővel fedett létesítmények esetén jelentős költségmegtakarítás érhető el, és áttelepítésük is egyszerűbben és olcsóbban oldható meg, mint a hagyományos technológiával épült csarnokoké.

Létesítmény kód	Létesítmény neve	Esemény	Nézőszám					Duna menti olimpia (I.)					A városmegújítás olimpiája (II.)					Északi olimpiai park (III.)											
			Ülőhely		Ebből*			státusz		utóhasznosítás			státusz		utóhasznosítás			státusz		utóhasznosítás									
			előírás	javasolt	meglévő állandó	új állandó	új ideiglenes	új építés	felújítás/bővítés	jelenlegi	ideiglenes	sportcélú	nem sportcélú	új építés	felújítás/bővítés	jelenlegi	ideiglenes	sportcélú	nem sportcélú	új építés	felújítás/bővítés	jelenlegi	ideiglenes	sportcélú	nem sportcélú				
OD1	Főstadion	nyitó- és záróünnepség	60 000 +	100 000	-	60 000	40 000	X										X											
		labdarúgás döntő	50-60 000																				X						X
		atlétika	60 000 +																										
OD2	Labdarúgó stadion	labdarúgás selejtezők	30 000	30 000	-	30 000	-	X										X											
OD3	Labdarúgó stadion	labdarúgás selejtezők	30 000	30 000	30 000	-	-		X	X									X	X									
OD4	Labdarúgó stadion	labdarúgás selejtezők	20 000	20 000	20 000	-	-		X	X									X						X				
OD5	Labdarúgó stadion	labdarúgás selejtezők	20 000	20 000	20 000	-	-		X	X									X	X									
SP1A	Strandröplabda stadion	strandröplabda I.	10 000	10 000	-	-	10 000	X			X							X	X										
SP1B	Strandröplabda stadion	strandröplabda II.	7 500	7 500	-	-	7 500	X			X							X	X										
SP2A	Gyeplabda stadion	gyeplabda I.	15 000	15 000	-	-	15 000		X	X								X	X										
SP2B	Gyeplabda stadion	gyeplabda II.	5 000	5 000	-	-	5 000	X			X							X	X										
ID1	Fedett csarnok	tollaslabda	6 000	7 000	-	2 000	5 000	X										X	X							X			
		trampolin és ritmikus sportgymnasztika	7 000													X							X	X					
ID2	Fedett csarnok	kosárlabda selejtezők	5 000	5 000	-	3 000	2 000	X										X								X			
ID3	Fedett csarnok	kosárlabda döntők szertorna	18 000	18 000	-	2 000	16 000	X										X	X							X			
ID4	Fedett csarnok	ökölvívás	10 000	10 000	-	-	10 000	X										X	X						X				

Létesítmény kód	Létesítmény neve	Esemény	Nézőszám					Duna menti olimpia (I.)					A városmegújítás olimpiája (II.)					Északi olimpiai park (III.)						
			Ülőhely		Ebből*			státusz		utóhasznosítás			státusz		utóhasznosítás			státusz		utóhasznosítás				
			előírás	javasolt	meglévő állandó	új állandó	új ideiglenes	új építés	felújítás/bővítés	jelenlegi	ideiglenes	sportcélú	nem sportcélú	új építés	felújítás/bővítés	jelenlegi	ideiglenes	sportcélú	nem sportcélú	új építés	felújítás/bővítés	jelenlegi	ideiglenes	sportcélú
ID5A	Fedett csarnok	vívás döntők	4-6 000	6 000	6 000	-	-		X	X				X	X				X					X
ID5B	Fedett csarnok	vívás selejtezők	2-3 000	3 000	-	3 000	-	X				X				X		X	X				X	
ID6	Fedett csarnok	kézilabda	10 000	12 000	12 000	-	-		X	X				X	X				X	X				
ID7	Fedett csarnok	cselegáncs	9-11 000	9 000	-	-	9 000	X		X		X			X		X	X			X			
		birkózás	8-10 000																					
ID8	Fedett csarnok	asztalitenisz	5-6 000	5 000	-	-	5 000	X		X		X		X			X	X			X			
		taekwondo	5 000 +																					
ID9	Fedett csarnok	röplabda	10-15 000	14 000	-	2 000	12 000	X				X		X		X		X					X	
ID10	Fedett csarnok	súlyemelés	5-6 000	5 000	-	3 000	2 000	X			X		X			X		X					X	
SP3	Ijász központ	íjászat	5 000	5 000	-	-	-	X			X		X			X		X				X		
SP4A	Baseball és softball központ	baseball I.	25 000	12 000	-	-	12 000	X		X		X		X		X		X			X		X	
SP4B		baseball II.	15 000	7 000	-	-	7 000	X		X		X		X		X		X			X		X	
SP4C		softball	8 500	5 000	-	-	5 000	X		X		X		X		X		X			X		X	
SP5	Vadvízi evezőspálya	vadvízi evezés	12-15 000	12 000	-	-	12 000	X			X		X			X		X			X		X	
SP6	Kajak-kenu és evezős pálya	kajak-kenu	10 000	30 000	-	3 000	27 000	X			X		X		X		X	X			X		X	
		evezés	20-30 000																					
SP7	Terepkerékpár pálya	terepkerékpár	-	-	-	-	-		X		X			X				X	X					
SP8	Országúti kerékpár pálya	országúti kerékpár	-	-	-	-	-		X		X			X		X		X	X					
SP9	Kerékpárpálya	pályakerékpár	5-6 000	10 000	-	2 000	8 000		X	X				X	X			X	X					
SP10	Lovas központ	lovaglás	30 000	30 000	-	3 000	27 000	X			X		X			X		X					X	

Létesítmény kód	Létesítmény neve	Esemény	Nézőszám					Duna menti olimpia (I.)					A városmegújítás olimpiája (II.)					Északi olimpiai park (III.)							
			Ülőhely		Ebből*			státusz		utóhasznosítás			státusz		utóhasznosítás			státusz		utóhasznosítás					
			előírás	javasolt	meglévő állandó	új állandó	új ideiglenes	új építés	felújítás/bővítés	jelenlegi	ideiglenes	sportcélú	nem sportcélú	új építés	felújítás/bővítés	jelenlegi	ideiglenes	sportcélú	nem sportcélú	új építés	felújítás/bővítés	jelenlegi	ideiglenes	sportcélú	nem sportcélú
SP11	Öttusa központ	öttusa	5 000, 25 000	30 000	8 000	2 000	20 000		X	X					X	X					X	X			
SP12	Vitorlás központ	vitorlázás	10 000	10 000	-	-	10 000		X	X					X	X					X	X			
SP13	Lövészeti központ	sportlövészet	6 500-7 000	5 000	-	-	5 000	X				X					X				X			X	
SP14A	Úszó központ - nyitott	úszás	15-20 000	20 000	-	5 000	15 000	X				X				X				X			X		
		vízilabda döntő																							
SP14B	Úszó központ - nyitott	szinkronúszás	5 000	5 000	-	1 000	4 000	X				X				X				X			X		
SP15	Úszó központ - fedett	vízilabda selejtező	5 000	5 000	-	1 000	4 000	X				X				X				X			X		
		műugrás	5 000																						
SP16	Tenisz központ	tenisz	12 000, 5 000, 3 000,	20 000	-	4 000	16 000	X				X				X				X			X		
SP17	Triatlon pálya	triatlon	10 000	10 000	-	-	10 000	X			X				X			X		X			X		

* A fenti nézőszám megoszlások (meglévő állandó - új állandó - új ideiglenes) a Duna menti változat létesítményeinek nézőszám-arányai alapján szerepelnek, tájékoztató jelleggel. A másik két változat pontos nézőszám-arányai ettől némileg eltérnek.

11.7 LÉTESÍTMÉNYI KÖLTSÉGEK ELEMZÉSE

11.7.1 VERSENYHELYSZÍNEK KIALAKÍTÁSI KÖLTSÉGEI

A következő táblázat tartalmazza a 2012. Olimpiai Játékokra javasolt egyes olimpiai versenyhelyszínek hozzávetőleges költségeit. Ezen belül külön szerepeltetjük az állandó és/vagy ideiglenes létesítmények, valamint az olimpiai „overlay” (olimpiai üzemmódra történő átállítási) költségeket. Az ideiglenes költségek a meglévő létesítmények Játékok céljára történő bővítését, vagy az ideiglenes szerkezetek felépítési és lebontási költségét jelentik. Az „overlay” költségek a létesítményeknek az olimpiai versenyszámokra történő átalakítási költségeit tartalmazzák. A sportesemények alkalmával használt világítástechnika, időmérő és eredményszámoló berendezések, a média és az olimpiai család számára biztosított adiciós szolgáltatások (felszerelés, elhelyezés, berendezés) szintén az „overlay” költségek részét képezik.

A becsült költségek számításakor jó minőséget feltételeztünk, ami az építési anyagokat és technológiát illeti. A nem az olimpiához kapcsolódó piaci mechanizmusok jelentős hatással lehetnek a végleges létesítmények kialakítási költségeire. Ezekben az épületekben gyakran jellemző módon kialakításra kerülnek luxus páholyok és éttermek, ezek azonban nem részei a létesítményekre vonatkozó olimpiai alapkövetelményeknek, tehát az ilyen jellegű költségeket nem tüntettük fel.

Létesítmény kód	Létesítmény neve	Esemény	Nézőszám			Duna menti olimpia (I.)						A városmegújítás olimpiája (II.)						Északi olimpiai park (III.)						
			Javasolt ülőhely	Ebből*			Költség (m dollár)						Költség (m dollár)						Költség (m dollár)					
				Meglévő állandó	Új állandó	Új ideiglenes	Állandó	Ideiglenes	Overlay	Átalakítás	Összesen	Éves fenntartási ktsz.	Állandó	Ideiglenes	Overlay	Átalakítás	Összesen	Éves fenntartási ktsz.	Állandó	Ideiglenes	Overlay	Átalakítás	Összesen	Éves fenntartási ktsz.
OD1	Főstadion	nyitó és záró- ünnepség labdarúgás döntő atlétika	100 000	-	60 000	40 000	150	54	6	-	210	4,5	150	54	6	-	210	4,5	150	54	6	-	210	4,5
OD2	Labdarúgó stadion	labdarúgás selejtezők	30 000	-	30 000	-																		

Létesítmény kód	Létesítmény neve	Esemény	Nézőszám				Duna menti olimpia (I.)						A városmegújítás olimpiája (II.)						Északi olimpiai park (III.)					
			Javasolt ülőhely	Ebből*			Költség (m dollár)						Költség (m dollár)						Költség (m dollár)					
				Meglévő állandó	Új állandó	Új ideiglenes	Állandó	Ideiglenes	Overlay	Átalakítás	Összesen	Éves fenntartási ktsz.	Állandó	Ideiglenes	Overlay	Átalakítás	Összesen	Éves fenntartási ktsz.	Állandó	Ideiglenes	Overlay	Átalakítás	Összesen	Éves fenntartási ktsz.
OD3	Labdarúgó stadion	labdarúgás selejtezők	30 000	30 000	-	-																		
OD4	Labdarúgó stadion	labdarúgás selejtezők	20 000	20 000	-	-	25	-	4	-	29	-	25	-	4	-	29	-	25	-	4	-	29	0,8
OD5	Labdarúgó stadion	labdarúgás selejtezők	20 000	20 000	-	-	25	-	4	-	29	-	25	-	4	-	29	-	25	-	4	-	29	-
SP1A	Strandröplabda stadion	strand-röplabda I.	10 000	-	-	10 000	-	5	1	-	6	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-
SP1B	Strandröplabda stadion	strand-röplabda II.	7 500	-	-	7 500	-	4	1	-	5	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-
SP2A	Gyeplabda stadion	gyeplabda I.	15 000	-	-	15 000	-	7,5	3	-	10,5	-	-	-	3	-	3	-	-	-	3	-	3	-
SP2B	Gyeplabda stadion	gyeplabda II.	5 000	-	-	5 000	-	2,5	3	-	5,5	-	-	2,5	3	-	5,5	-	-	2,5	3	-	5,5	-
ID1	Fedett csarnok	tollaslabda trampolin és ritmikus sport-gimnasztika	7 000	-	2 000	5 000	20	5	3	10	38	1,2	20	5	3	10	38	1,2	20	5	3	10	38	1,2
ID2	Fedett csarnok	kosárlabda selejtezők	5 000	-	3 000	2 000	16	2	3	-	21	1	16	2	3	-	21	1	16	5	3	8	32	1
ID3	Fedett csarnok	kosárlabda döntők szertorna	18 000	-	2 000	16 000	40	16	4	20	80	2,4	40	16	4	20	80	2,4	40	16	4	20	80	2,4
ID4	Fedett csarnok	ökölvívás	10 000	-	-	10 000	-	30	3	-	33	-	23	8	3	11,5	45,5	1,4	25	6	3	-	34	1,5
ID5A	Fedett csarnok	vívás döntők	6 000	6 000	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-	2	-	14	6	2	7	29	0,8
ID5B	Fedett csarnok	vívás selejtezők	3 000	-	3 000	-	14	-	1	7	22	0,8	14	-	1	7	22	0,8	14	-	1	-	15	0,8
ID6	Fedett csarnok	kézilabda	12 000	12 000	-	-	-	-	3	-	3	-	-	-	3	-	3	-	-	-	3	-	3	-

Létesítmény kód	Létesítmény neve	Esemény	Nézőszám			Duna menti olimpia (I.)						A városmegújítás olimpiája (II.)						Északi olimpiai park (III.)						
			Javasolt ülőhely	Ebből*		Költség (m dollár)						Költség (m dollár)						Költség (m dollár)						
				Meglévő állandó	Új állandó	Új ideiglenes	Állandó	Ideiglenes	Overlay	Átalakítás	Összesen	Éves fenntartási ktsz.	Állandó	Ideiglenes	Overlay	Átalakítás	Összesen	Éves fenntartási ktsz.	Állandó	Ideiglenes	Overlay	Átalakítás	Összesen	Éves fenntartási ktsz.
ID7	Fedett csarnok	cselegáncs birkózás	9 000	-	-	9 000	-	27	3	-	30	-	22	7	3	11	43	1,3	-	27	3	-	30	-
ID8	Fedett csarnok	asztalitenisz taekwondo	5 000	-	-	5 000	-	15	3	-	18	-	-	15	3	-	18	-	-	15	3	-	18	-
ID9	Fedett csarnok	röplabda	14 000	-	2 000	12 000	27	12	3	13,5	55,5	1,6	-	39	3	-	42	-	27	12	3	13,5	55,5	1,6
ID10	Fedett csarnok	súlyemelés	5 000	-	3 000	2 000	16	2	3	-	21	1	16	2	3	-	21	1	16	2	3	-	21	1
SP3	Ijász központ	íjászat	5 000	-	-	-	-	-	0,5	-	0,5	-	-	-	0,5	-	0,5	-	-	-	0,5	-	0,5	-
SP4A	Baseball és softball központ	baseball I.	12 000	-	-	12 000	-	15	2	-	17	-	-	15	2	-	17	-	-	15	2	-	17	-
SP4B		baseball II.	7 000	-	-	7 000	-	9	2	-	11	-	-	9	2	-	11	-	-	9	2	-	11	-
SP4C		softball	5 000	-	-	5 000	-	7	1	-	8	-	-	7	1	-	8	-	-	7	1	-	8	-
SP5	Vadvízi evezőspálya	vadvízi evezés	12 000	-	-	12 000	8	6	2	-	16	0,2	8	6	2	-	16	0,2	8	6	2	-	16	0,2
SP6	Kajak-kenu és evezős pálya	kajak-kenu evezés	30 000	-	3 000	27 000	10	15	2	-	27	0,3	10	15	2	-	27	0,3	10	15	2	-	27	0,3
SP7	Terep-kerékpár pálya	terep-kerékpár	-	-	-	-	-	-	0,25	-	0,25	-	-	-	0,25	-	0,25	-	-	-	0,25	-	0,25	-
SP8	Országúti kerékpár	országúti kerékpár	-	-	-	-	-	-	0,25	-	0,25	-	-	-	0,25	-	0,25	-	-	-	0,25	-	0,25	-
SP9	Kerékpár-pálya	pálya-kerékpár	10 000	-	2 000	8 000	12	8	3	-	23	-	12	8	3	-	23	-	12	8	3	-	23	-
SP10	Lovas központ	lovaglás	30 000	-	3 000	27 000	11,5	13,5	3	-	28	0,3	11,5	13,5	3	-	28	0,3	11,5	13,5	3	-	28	0,3
SP11	Öttusa központ	öttusa	30 000	8 000	2 000	20 000	5	10	3	-	18	-	5	10	3	-	18	-	5	10	3	-	18	-
SP12	Vitorlás központ	vitorlázás	10 000	-	-	10 000	5	5	2	-	12	-	5	5	2	-	12	-	5	5	2	-	12	-

Létesítmény kód	Létesítmény neve	Esemény	Nézőszám			Duna menti olimpia (I.)						A városmegújítás olimpiája (II.)						Északi olimpiai park (III.)						
			Javasolt ülőhely	Ebből*		Költség (m dollár)						Költség (m dollár)						Költség (m dollár)						
				Meglévő állandó	Új állandó	Új ideiglenes	Állandó	Ideiglenes	Overlay	Átalakítás	Összesen	Éves fenntartási ktsz.	Állandó	Ideiglenes	Overlay	Átalakítás	Összesen	Éves fenntartási ktsz.	Állandó	Ideiglenes	Overlay	Átalakítás	Összesen	Éves fenntartási ktsz.
SP13	Lövészeti központ	sport-lövészet	5 000	-	-	5 000	8	2,5	1	-	11,5	0,2	8	2,5	1	4	15,5	0,2	8	2,5	1	-	11,5	0,2
SP14A	Úszó központ - nyitott	Úszás vízilabda döntő	20 000	-	5 000	15 000	15	7,5	3	-	25,5	0,5	15	7,5	3	-	25,5	0,5	15	7,5	3	-	25,5	0,5
SP14B	Úszó központ - nyitott	szinkron-úszás	5 000	-	1 000	4 000	8	2	2	-	12	0,2	8	2	2	-	12	0,2	8	2	2	-	12	0,2
SP15	Úszó központ - fedett	vízilabda selejtező műugrás	5 000	-	1 000	4 000	40	4	2	-	46	2,4	40	4	2	-	46	2,4	40	4	2	-	46	2,4
SP16	Tenisz központ	tenisz	20 000	-	4 000	16 000	12	8	2	-	22	0,4	12	8	2	-	22	0,4	12	8	2	-	22	0,4
SP17	Triatlon pálya	triatlon	10 000	-	-	10 000	-	5	0,25	-	5,25	-	-	5	0,25	-	5,25	-	-	5	0,25	-	5,25	-
ÖSSZESEN:			542 500	96 000	126 000	320 500	518	300	92,3	50,5	959,8	17,8	536	268	92,3	63,5	959,3	18,9	557	268	92,3	58,5	975,3	20,1

* A fenti nézőszám megosztások (meglévő állandó - új állandó - új ideiglenes) a Duna menti változat létesítményeinek nézőszám-arányai alapján szerepelnek, tájékoztató jelleggel. A másik két változat pontos nézőszám-arányai ettől némileg eltérnek.

KÖLTSÉGEK – ÁLTALÁNOS FELTÉTELEZÉSEK

- Feltételezzük, hogy a fenntartási költségek az éves tőkeköltségek 6%-át jelentik a fedett sportlétesítmények, és 3%-át a nyitott sportlétesítmények esetében.
- A fenti számok nem tartalmazzak „puha” költségeket. Feltételezzük, hogy a „puha” költségek, mint például a jogi & tervezési költségek a tőkeköltségek 12%-át jelentik.
- A beruházási költség 35%-át „speciális beszerzésekre” fordítják a fedett, és 20%-át a nyitott létesítmények esetében. Ezeket a fenti számok tartalmazzák.
- A fent szerepeltetett költségek az átlagosnál némileg magasabb minőségi színvonalat képviselnek. A létesítménytervek egyszerűsítése csökkentheti a költségeket.
- A megadott költségek ideiglenes létesítmények illetve lelátók esetében a Játékok utáni elbontás költségeit is tartalmazzák.
- Az ideiglenes ülőhelyek létesítése kapcsán fedett létesítmények esetében megközelítőleg 1000 USD/ülés, míg nyitott létesítmények esetében 500 USD/ülés költséggel számoltunk.
- A fenti adatok nem tartalmazzák a telek kisajátításainak költségeit, amelyeket azonban a végleges költségkalkulációkban (lásd 4. fejezet) figyelembe vettünk.
- Összehasonlítóképpen Sydneyben az ideiglenes és végleges sportlétesítmények beruházási költsége elérte az 1337 millió dollárt, szemben a Budapest esetében becsült 960 millióval (237 milliárd forint). Ez a költség Sydney vonatkozásában tartalmazza a 104 millió dollár overlay költséget, Budapest esetében ennek becsült mértéke 92 millió dollár (ideiglenes létesítmények környezeti rehabilitációjának költségei nélkül).

**Versenyhelyszínek
teljes becsült
kialakítási költsége
280 milliárd forint**

Az ingatlan kisajátítási, a tőkeköltségek 12%-ra tehető előkészítési (jogi, tervezési, stb.), valamint az ideiglenes létesítmények olimpia utáni környezeti rehabilitációs költségeivel együtt a versenyhelyszínek kialakításának teljes becsült költsége 280 milliárd forint.

11.7.2 EDZÉSHELYSZÍNEK KIALAKÍTÁSI KÖLTSÉGEI

***Edzéshelyszínek
kialakítási költsége
25 milliárd forint***

Az edzéshelyszínek kialakítási költségét táblázatos formában nem mutatjuk be. Bár a meglévő sportlétesítmények az edzésekre vonatkozó igények nagy részét kielégítik, ezek többsége felfejlesztésre és minőségi javításra szorul. A pályázati eljárás későbbi szakaszában minden egyes edzéshelyszínről részletes elemzést kell készíteni. Óvatos számítások szerint ezeknek a létesítményeknek a becsült építési / fejlesztési költsége 25 milliárd forint (100 millió dollár).

11.8 A PARALIMPIAI JÁTÉKOK SPORTLÉTESÍTMÉNYEI

Összeségében megállapítható, hogy a budapesti Paralimpiai Játékok megrendezése sportlétesítményi szempontból aránylag könnyű feladat lesz, mivel számos olyan új létesítmény épül, amely már a nyári Olimpiai Játékok miatt szükségessé válik. Az olimpiai létesítmények kismértékű átalakításának segítségével megoldható a 18 paralimpiai sportág versenyhelyszíneinek biztosítása.

A Paralimpiai Játékok sportlétesítményeivel részletesen a megvalósíthatósági tanulmány paralimpiai fejezete foglalkozik.